

А К Т
лісопатологічного обстеження лісових насаджень
Національного комплексу «Експоцентр України»
на предмет призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів

01.10.2025

м. Київ

На звернення Національного комплексу «Експоцентр України» (далі - НК «Експоцентр України») № 25/24557/3 від 29.09.2025, згідно Санітарних правил в лісах України, затверджених постановою КМУ № 555 від 27.05.1995, комісією в складі: начальника відділу лісопаркової та сільськогосподарської діяльності НК «Експоцентр України» Миколи МАРИНЦЯ, провідного інженера з лісокористування НК «Експоцентр України» Геннадія ГОЛУБЕНКА, провідного інженера-лісопатолога державного спеціалізованого лісозахисного підприємства «Київлісозахист» (далі - ДСЛП «Київлісозахист») Вікторії ШВЕНЬ, проведено лісопатологічне обстеження насаджень НК «Експоцентр України» на предмет призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на 2026 рік.

Короткий таксаційний опис ділянок, що пропонуються для проведення заходів з поліпшення санітарного стану лісів наведений нижче за матеріалами базового лісовпорядкування 2017 року.

Обстежено наступні ділянки:
НК «Експоцентр України»

Категорія захисності – рекреаційно-оздоровчі ліси
(ліси у межах населених пунктів)

Квартал 3 виділ 1 площа 0.8 га, склад 5КЛГЗД32ЯЗ, вік 85 років, повнота 0,60, бонітет 1, Н-25 м, D-32 см, запас деревостану 250 м³/га, ТЛУ-Д2ГД. На всій ділянці площею 0.8 га спостерігається всихання дерев клена, дуба, ясена. Причиною цього є ураження сірчано-жовтим трутовиком, несправжнім дубовим трутовиком, бактеріальним раком ясена, халаровим раком, пошкодження златками, дубовим заболонником, великим та малим ясеневими лубоїдами. Орієнтовний запас, що підлягає вирубуванню 60 метрів кубічних на гектар.

Квартал 3 виділ 2 площа 1.7 га, склад 4Д34Я32КЛГ+БП+ЯЛЕ, вік 85 років, повнота 0,70; бонітет 1, Н-24 м, D-44 см, запас деревостану 300 м³/га, ТЛУ-Д2ГД. На всій ділянці площею 1.7 га спостерігається всихання дерев дуба, ясена, клена. Причиною цього є ураження несправжнім дубовим трутовиком, бактеріальним раком ясена, халаровим раком, сірчано-жовтим трутовиком, пошкодження златками, дубовим заболонником, великим та малим ясеневими лубоїдами. Орієнтовний запас, що підлягає вирубуванню 65 метрів кубічних на гектар.

Квартал 6 виділ 1 площа 3.5 га, склад 6ДЗ4КЛГ+ЯЗ, вік 85 років, повнота 0,75, бонітет 1, Н-25 м, D-36 см, запас деревостану 320 м³/га, ТЛУ-Д2ГД. На всій ділянці площею **3.5 га** спостерігається всихання дерев дуба, клена, ясена. Причиною цього є **ураження несправжнім дубовим трутовиком, сірчано-жовтим трутовиком, бактеріальним раком ясена, халаровим раком, пошкодження златками, дубовим заболонником, великим та малим ясеневими лубоїдами**. Орієнтовний запас, що підлягає вирубуванню 45 метрів кубічних на гектар.

Квартал 7 виділ 1 площа 1.9 га, склад 5ДЗЗЯЗ2КЛГ, вік 85 років, повнота 0,80, бонітет 1, Н-25 м, D-36 см, запас деревостану 350 м³/га, ТЛУ-Д2ГД. На всій ділянці площею **1.9 га** спостерігається всихання дерев дуба, ясена, клена. Причиною цього є **ураження несправжнім дубовим трутовиком, бактеріальним раком ясена, халаровим раком, сірчано-жовтим трутовиком, пошкодження златками, дубовим заболонником, великим та малим ясеневими лубоїдами**. Орієнтовний запас, що підлягає вирубуванню 30 метрів кубічних на гектар.

Квартал 7 виділ 2 площа 1.4 га, склад 7ДЗЗКЛГ+ЯЗ+ГЗ, вік 85 років, повнота 0,75, бонітет 1, Н-25 м, D-36 см, запас деревостану 320 м³/га, ТЛУ-Д2ГД. На всій ділянці площею **1.4 га** спостерігається всихання дерев дуба, ясена. Причиною цього є **ураження несправжнім дубовим трутовиком, бактеріальним раком ясена, халаровим раком, пошкодження златками, дубовим заболонником, великим та малим ясеневими лубоїдами**. Орієнтовний запас, що підлягає вирубуванню 40 метрів кубічних на гектар.

Квартал 20 виділ 1 площа 3.3 га, склад 7ДЗЗГЗ+ЯЗ+КЛГ, вік 85 років, повнота 0,80, бонітет 1, Н-25 м, D-36 см, запас деревостану 342 м³/га, ТЛУ-Д2ГД. На всій ділянці площею **3.3 га** спостерігається всихання дерев дуба та ясена. Причиною цього є **ураження несправжнім дубовим трутовиком, бактеріальним раком ясена, халаровим раком, пошкодження златками, дубовим заболонником, великим та малим ясеневими лубоїдами**. Орієнтовний запас, що підлягає вирубуванню 80 метрів кубічних на гектар.

Квартал 20 виділ 2 площа 4.6 га, склад 8ДЗ2ГЗ+ЯЗ+ОС+КЛГ, вік 90 років, повнота 0,70, бонітет 1, Н-26 м, D-36 см, запас деревостану 320 м³/га, ТЛУ-Д2ГД. На всій ділянці площею **4.6 га** спостерігається всихання дерев дуба, граба, ясена, осики. Причиною цього є **ураження несправжнім дубовим трутовиком, східчастим раком, бактеріальним раком ясена, халаровим раком, несправжнім осиковим трутовиком, пошкодження златками, дубовим заболонником, великим та малим ясеневими лубоїдами, осиковим скрипуном**. Орієнтовний запас, що підлягає вирубуванню 85 метрів кубічних на гектар.

Квартал 21 виділ 2 площа 5.8 га, склад 8ДЗ(88)2ГЗ+ДЗ+КЛГ+ОС, вік 88 років, повнота 0,70, бонітет 1, Н-26 м, D-36 см, запас деревостану 320 м³/га, ТЛУ-Д2ГД. На всій ділянці площею **5.8 га** спостерігається всихання дерев дуба, граба, ясена, осики. Причиною цього є **ураження несправжнім дубовим трутовиком, східчастим раком, бактеріальним раком ясена, халаровим раком, несправжнім осиковим трутовиком,**

пошкодження златками, дубовим заболонником, великим та малим ясеневими лубоїдами, осиковим скрипуном. Орієнтовний запас, що підлягає вирубуванню 85 метрів кубічних на гектар.

Результат обстеження:

При обстеженні насадження виявлено ослаблення дерев дуба звичайного (*Quercus robur* L.) наявні відмираючі та сухостійні дерева, на яких спостерігаються сухобочини, гнилеві виразки, напливи та дупла, що є діагностичними ознаками гниття в стовбурі. На стовбурах є плодові тіла несправжнього дубового трутовика (*Phellinus robustus*) та справжнього трутовика (*Fomes fomentarius*), які викликають жовто-буру гниль стовбура, центрального, або змішаного типу. Додатковою ознакою ураження вказаними трутовиками є суховерхість дерев, їхній пригнічений стан, знижений приріст. В обстежених насадженнях на стовбурах виявлені личинкові ходи і льотні отвори бронзової дубової златки (*Chrysobothris affinis* F.), златки зеленої вузькотілої (*Agrilus viridis* L.) та дубового заболонника (*Scolytus intricatus*). Це викликає ослаблення та швидке відмирання дерев.

У ясеневих насадженнях (*Fraxinus excelsior*) відмічене помітне зниження рівня біологічної стійкості, яке проявляється у всиханні гілок, що охоплює значну частину крон дерев. Це зумовлено ураженням бактеріальним раком та халаровим раком ясена. Трапляється вивалення дерев внаслідок поширення гнилизни в коренях та окоренках. В нижній частині дерев виявлено велику кількість льотних отворів великого ясеневого лубоїда (*Hylesinus crenatus* F.). Також на повалених деревах в середній та верхній частинах стовбура присутні звивисті ходи, що свідчать про заселення малим ясеневим лубоїдом (*Hylesinus fraxini* Panz.).

У насадженнях клена гостролистого (*Acer platanoides* L.) дерева уражені сірчано-жовтим трутовиком (*Oxyporus populinus* (Fr.) Donr), який є причиною виникнення бурої центральної гнилі стовбура. При цьому дерева часто мають дупла у нижній частині стовбура. В граба звичайного (*Carpinus betulus* L.) присутнє ураження східчастим раком та несправжнім трутовиком (*Phellinus nigricans*). Спостерігається також заселення вторинними шкідниками, а саме, струменястим (*Saperda carcharias* L) та великим в'язовим (*Scolytus scolytus* Fabr) заболонниками.

В осикових (*Populus tremula*) деревостанах спостерігається ураження дерев осики несправжнім осиковим трутовиком, присутність плодових тіл гриба на висоті від 0,5 до 3 метрів, є підтвердженням цьому. В подальшому відбулося заселення вторинними шкідниками, а саме, заболонник струменястий (*Saperda carcharias* L); скрипун осиковий великий (*Scolytus mulnistriatus* Marsch).

Також у насадженнях спостерігаються велика кількість дерев з виверненням коріння з ґрунту, зі зламами стовбурів на висоті від 3 до 6 м, підірваною кореневою системою, з

нахилом стовбура понад 30 градусів від вертикальної осі, зламами верхівкової частини дерев. Характер пошкодження поодинокий та невеликими групами.

Для поліпшення лісопатологічного та санітарного стану насаджень НК «Експоцентр України», комісія рекомендує провести захід з поліпшення санітарного стану лісів - вибірково санітарну рубку (ВСР) з інтенсивністю (окомірно) 25-100 м³/га у вищезазначених насадженнях на загальній площі **23.0 гектари**.

Призначені ВСР провести у 2026 році згідно пунктів 2,5,6,7,9,10,13,14,21,22,23,26 Санітарних правил в лісах України та з урахуванням всіх вимог діючого лісового та екологічного законодавства.

Своєчасне і в повній мірі виконання заходів з поліпшення санітарного стану лісів буде стримувати поширення і розповсюдження стовбурових шкідників та підвищить рівень біологічної стійкості всіх обстежених насаджень та навколишню екологічну ситуацію в цілому.

Представники комісії:

Начальник відділу лісопаркової та сільськогосподарської діяльності НК «Експоцентр України»

Микола МАРИНЕЦЬ

Провідний інженер з лісокористування НК «Експоцентр України»

Геннадій ГОЛУБЕНКО

Провідний інженер-лісопатолог ДСЛП «Київлісозахист»

Вікторія ШВЕНЬ